

20.05.2024

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2023/11
Toplantı Tarihi/Sayısı : 26.12.2023/222
Karar Numarası : 2023/1069
Başvuran : M. T.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü
Muhatap Adres : Söğütözü Mah. 2176 Sokak No: 25 Çankaya/ANKARA

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; başvuranın lisans öğrenim kredisi talebinin 30 yaşını doldurduğu için reddedilmesi sebebiyle yaş temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi ... Bölümü birinci sınıf öğrencisi olduğunu, 43 yaşında olduğunu ve kamuda işçi olarak görev yaptığını,

b. Gençlik ve Spor Bakanlığının (GSB) sağladığı öğrenim kredisine başvurduğunu fakat talebinin mevzuat gerekçesiyle uygun görülmediğini,

c. Mevzuatta herhangi bir yaş sınırlaması bulunmadığını, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden İdareye yapmış olduğu başvuruya, "2022/2023 öğretim yılı Burs/Öğrenim Kredisi Başvurularının Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın ilgili maddesinde "Başvuru yapıldığı yıl itibariyle 30 yaşını geçmiş olan lisans öğrencilerine ve 35 yaşını geçmiş olan lisansüstü öğrencilerine öncelikli olsalar dahi kredi/burs tahsis işlemi yapılmayacağı ifade edilmektedir." şeklinde cevap verildiğini, bu düzenlemenin mevzuatta yer almadığını iddia ederek mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap GSB Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünden (KYGM) alınan yazılı görüşte özetle:

a. Bakanlığın Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 42'nci maddesi gereğince başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrencileri desteklemek üzere, yükseköğrenim öğrencilerine 351 sayılı Kanun'a göre kredi, 5102 sayılı Kanun'a göre burs ödemesi yaptığı,

b. 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı

Kararnamesi'nin 184'üncü maddesinin (h) bendinde: “*Öğrencilere verilecek öğrenim kredisi, burs ve diğer yardımlara ilişkin hizmetleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek Gençlik ve Spor Bakanlığına aittir.*” hükmünün bulunduğu,

c. İşbu hüküm gereği görüş yazısının ekinde yer alan Bakan Olur'u ile kredi ve burs değerlendirmelerinde uygulanacak Burs/Öğrenim Kredisi Başvurularının Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın (Kıstaslar) belirlendiğini,

ç. Anayasa gereği, Kıstasların “*Diğer Hususlar*” başlıklı (k) maddesinde yaş sınırı belirlendiği, başarılı bir öğrencinin öğrenim hayatında 30 yaşına kadar lisans öğrenimini, 35 yaşına kadar da lisansüstü öğrenimini tamamlamış olması gerektiğinin kabul edildiği belirtilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından Kurumumuza herhangi bir yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın “*Kanun önünde eşitlik*” başlıklı 10'uncu maddesinin ilgili hükümleri şöyledir:

“*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*”

6. Anayasa'nın “*Devletin temel amaç ve görevleri*” başlıklı 5'inci maddesi şöyledir:

“*Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.*”

7. Anayasa'nın “*Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi*” başlıklı 42'nci maddesinin ilgili hükümleri şöyledir:

“(1) *Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. (...)*

(7) *Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.*”

8. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin ilgili hükümleri şöyledir:

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında; (...) d) Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi (...) ifade eder."

9. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır."

10. 6701 sayılı Kanun'un "Ayrımcılık türleri" başlıklı 4'üncü maddesinde doğrudan ayrımcılık bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türlerinden biri olarak düzenlenmiştir.

11. 6701 sayılı Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar."

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde Kurumumuzun, "ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"le görevli olduğu düzenlenmiştir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

13. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrasına göre: "Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.", ikinci fıkrasına göre ise: "İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir." Bu çerçevede ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğünü iddia eden başvuranın, başvuru dilekçesi ekinde anlaşılacağı üzere 27/12/2022 tarihinde CİMER üzerinden GSB'ye başvuruda bulunduğu, söz konusu başvuruda, 2022/2023 öğretim yılına ait

Kıstasların ilgili maddesinde: “Başvuru yapıldığı yıl itibariyle 30 yaşını geçmiş olan lisans öğrencilerine ve 35 yaşını geçmiş lisansüstü öğrencilerine öncelikli olsalar dahi kredi/burs tahsis işlemi yapılamayacağını” belirtildiğini, 18/1/1997 tarihli ve 22881 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği’ni incelediğinde böyle bir maddenin bulunmadığını, bu krediye güvenerek üniversite tercihinde bulunduğunu, aksi takdirde öğrenim hayatına devam edemeyeceğini belirttiği ve mağduriyetinin giderilmesini talep ettiği anlaşılmaktadır. Bu durum karşısında başvuranın Kanun'a aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep ettiği değerlendirilmektedir. Öte yandan başvuranın dilekçesinden 6701 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden yaş temeli ile bağlantılı olarak ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede başvurunun, Kurumumuzca esas incelemesi yapılabilecek bir başvuru olduğu değerlendirmesine varılmıştır.

14. Ayrımcılık yasağı, uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak düzenlenmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 14’üncü maddesine göre: “*Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır.*”

15. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır (AİHM, *Willis/Birleşik Krallık*, B. No:36042/97, 11/06/2002, para. 48 ve AİHM, *Okpisz/Almanya*, B.No:59140/00, 25/10/2005, para. 33). Anayasa Mahkemesi (AYM) kararlarında da AİHM içtihatlarına paralel olarak nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa’nın 10’uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, *Nuriye Arpa*, B. No: 2018/18505, 16/6/2021, para. 58). Dolayısıyla hukuksal durumları aynı olanlara yönelik farklı muamelenin objektif ve makul bir sebebe dayandığı, farklı muamelenin öngörülen meşru amaç ile orantılı olduğu, diğer bir ifadeyle farklı muameleye tabi tutulan kişiye aşırı ve olağanın ötesinde bir külfet yüklenmediği hâllerde eşitlik ilkesi ihlal edilmeyecektir (AYM, *Burcu Reis*, B. No: 2016/5824, 28/12/2021, para. 50).

16. Somut olayda ileri sürülen ayrımcılık iddiası başvuranın eğitim hakkına erişimiyle ilgilidir. Eğitim hakkı uluslararası hukuk çerçevesinde İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin (İHEB) 26’ncı maddesi, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi’nin 13’üncü maddesi, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 28’inci maddesi ve AİHS’e Ek 1 No’lu Protokol’ün (P-1) 2’nci maddesinde teminat altına alınmıştır. Bu kapsamda İHEB’in 26’ncı maddesine göre: “*Herkes eğitim hakkına sahiptir.*” ve İHEB’in 2’nci maddesi uyarınca: “*Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım*

gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.” AİHS’e Ek P-1’in “Eğitim Hakkı” başlıklı 2’nci maddesine göre ise: “Hiç kimse eğitim hakkından yoksun bırakılamaz.”

17. Eğitim hakkı ulusal düzeyde de Anayasa'nın “Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi” başlıklı 42’nci maddesi ile doğrudan güvence altına alınmıştır. Buna göre: “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. (...) Devlet, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. (...)”

18. Eğitim, çok özel bir kamu hizmeti olarak sadece doğrudan faydaları olan bir hizmet değil geniş sosyal fonksiyonları da olan bir hizmettir. Demokratik bir toplumda insan haklarının sağlanması ve devamı için eğitim hakkının vazgeçilmez ve temel bir katkısı olduğu da aşîkârdır (AYM, Mehmet Reşit Arslan ve diğeri, B. No: 2013/583, 10/12/2014, para. 66).

19. Somut olayda başvuran, 27/12/2022 tarihinde CİMER üzerinden GSB’ye başvuruda bulunmuştur. Başvuranın GSB’ye yaptığı başvuruda, 2022/2023 öğretim yılına ait Kıstasların ilgili maddesinde “Başvuru yapıldığı yıl itibariyle 30 yaşını geçmiş olan lisans öğrencilerine ve 35 yaşını geçmiş lisansüstü öğrencilerine öncelikli olsalar dahi kredi/burs tahsis işlemi yapılamayacağı” belirtildiğini, 18/1/1997 tarihli ve 22881 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği’ni incelediğinde böyle bir maddenin bulunmadığını, bu krediye güvenerek üniversite tercihinde bulunduğunu, aksi takdirde öğrenim hayatına devam edemeyeceğini belirttiği ve mağduriyetinin giderilmesini talep ettiği görülmüştür. Başvuran tarafından CİMER üzerinden gerçekleştirilen başvuruya, GSB tarafından 3/1/2023 tarihinde cevap verildiği ve söz konusu cevapta 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 184’üncü maddesinin (h) bendi kapsamında öğrencilere verilecek öğrenim kredisi, burs ve diğeri yardımlara ilişkin hizmetleri yürütmenin ve bunlara dair usul ve esasları belirlemenin GSB’nin görev ve yetkileri arasında sayıldığı belirtiltiği anlaşılmıştır. İlgili hüküm gereği burs/kredi başvurusunda bulunan öğrencilerin değerlendirilmesi için GSB tarafından, Kıstaslar ve bütçe imkânları ölçüsünde burs/kredi verilebilecek öğrenci sayısının göz önünde bulundurulduğu ifade edilmiştir. Mezkûr cevap metninde son olarak 2022/2023 öğretim yılına ilişkin Kıstasların ilgili maddesi gereği başvuru yapıldığı yıl itibariyle 30 yaşını geçmiş olan lisans öğrencilerine ve 35 yaşını geçmiş olan lisansüstü öğrencilerine öncelikli olsalar dahi kredi/burs tahsis işlemi yapılamayacağı belirtilmiştir.

20. Başvuran bunun üzerine 1/1/2023 tarihinde Kurumumuza yapmış olduğu başvuruda, Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi ... Bölümü birinci sınıf öğrencisi olduğunu, 43 yaşında olduğunu ve kamuda işçi olarak görev yaptığını, GSB’nin sağladığı öğrenim kredisine başvurduğunu fakat mevzuat gereği uygun görülmediğini, mevzuatta herhangi bir yaş sınırlaması bulunmadığını, CİMER üzerinden yapmış olduğu başvuruya, “2022/2023 öğretim yılı Burs/Öğrenim Kredisi Başvurularının Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar’ın ilgili maddesinde başvuru yapıldığı yıl itibariyle 30 yaşını geçmiş olan lisans öğrencilerine ve 35 yaşını geçmiş olan lisansüstü öğrencilerine öncelikli olsalar dahi kredi/burs tahsis işlemi yapılmayacağı ifade edilmektedir.” şeklinde cevap verildiğini,

bu düzenlemenin mevzuatta yer almadığını iddia ederek mağduriyetinin giderilmesini talep etmiştir.

21. Başvuru konusu olayda 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu gereğince öğrencilere burs ve krediyi Mülga Kredi Yurtlar Kurumu sağlamakta iken 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi sonrasında mevzuatta birtakım değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Söz konusu değişikliklere de değinilmesinde fayda bulunmaktadır.

22. 22/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yükseköğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu'nun "Öğrenim kredisi" başlıklı 14'üncü maddesinde: "*Yüksek öğrenim gören ve bu kanuna göre yapılacak yönetmeliklerle belirtilen esas ve şartlar içinde yeterlikleri ve ihtiyaçları tesbit edilen öğrencilere öğrenim kredisi verilir.*" ifadelerine yer verilmiştir. Bu kapsamda 351 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesine dayanılarak Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca verilecek öğrenim kredisi ile ilgili işlemlerin usul ve esaslarını tespit etmek amacıyla hazırlanan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği, 18/1/1997 tarihli ve 22881 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

23. Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi Yönetmeliği ise 3/11/2023 tarihli ve 32358 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan Yönetmeliğin "*Kredi tahsisi, miktarı ve ödeme zamanı*" başlıklı 5'inci maddesinde: "*Her yıl ilk defa kredi verilecek öğrenci sayısı, kredi miktarı, ödeme zamanı ile kredi verilecek öğrencilerin değerlendirme usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir.*" hükmü yer almakta olup "*Kredi verilmeyecek öğrenciler*" başlıklı 8'inci maddesinde ise: "*(...) g) Başvuru tarihi itibarıyla ön lisans ve lisans öğrenim düzeyi için 30 yaşını, yüksek lisans öğrenim düzeyi için 35 yaşını, doktora/sanatta yeterlik öğrenim düzeyi için 40 yaşını doldurmuş olan*" öğrencilere kredi verilmeyeceği belirtilmektedir.

24. Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi Yönetmeliği'nin yayımlanması ile birlikte Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır. Dolayısıyla hâlihazırda öğrenim kredisi başvurularının değerlendirilmesinde Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği yerine Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi Yönetmeliği hükümleri uygulanmaktadır. Ancak GSB başvuranın öğrenim kredisi başvurusunu, başvuranın Kurumumuza müracaat ettiği tarihte geçerli olan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği hükümlerine göre değerlendirmiştir. Dolayısıyla bu başvuru bakımından Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği hükümleri dikkate alınmıştır.

25. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği'nin "*Değerlendirme*" başlıklı 6'ncı maddesi şu şekildedir: "*İş programı ve finansman planı gereğince, o yıl için ayrılan kredi fonu, kredi almak için müracaat etmiş olan öğrenci sayısı ile karşılaştırılır. Müracaat eden öğrencilere verilecek kredinin toplamı ayrılan fondan fazla ise; ihtiyaç ve yeterliğin tesbiti hakkında Yönetim Kurulunca belirlenen esaslara göre değerlendirme yapılır.*"

26. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği'nin 6'ncı

maddesinde “Yönetim Kurulu” ifadesine yer verilerek Mülga Kredi ve Yurtlar Kurumuna atıfta bulunulmuştur. Bununla beraber 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi sonrasında Mülga Kredi ve Yurtlar Kurumu, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü adı altında GSB'ye bağlanmış, Yönetim Kurulunun bu yetkisi ilgili Kararname'nin 184'üncü maddesinin (h) bendinde yer alan “*Öğrencilere verilecek öğrenim kredisi, burs ve diğer yardımlara ilişkin hizmetleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek Gençlik ve Spor Bakanlığına aittir.*” düzenlemesi ile GSB'ye verilmiştir.

27. Mevcut düzenlemeler uyarınca öğrencilere verilecek öğrenim kredisi, burs ve diğer yardımlara ilişkin hizmetleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek yetkisinin GSB nezdinde hizmet birimi olan KYGM'nin görev ve yetkisinde olduğu ve bu yetki çerçevesinde burs/öğrenim kredisi başvurularında yaş sınırlaması işleminin yapıldığı anlaşılmaktadır. Nitekim somut olayda da burs/öğrenim kredisine başvurmada yaş sınırı uygulamasının dayanağını GSB tarafından belirlenen Kıstaslar oluşturmaktadır.

28. Somut olayda 2019-2020 öğretim yılı ile 2020-2021 öğretim yılına ait Kıstasların ilgili hükmü, “(...) (k) Başvuru yapıldığı yıl itibariyle 35 yaşını geçmiş olan lisans öğrencilerine ve 40 yaşını geçmiş olan yüksek lisans öğrencilerine öncelikli olsalar dahi kredi/ burs tahsis işlemi yapılmaz.” şeklindedir. 2021-2022 öğretim yılı ile 2022-2023 öğretim yılına ait Kıstasların ilgili hükmü ise, “(...) (k) Başvuru yapıldığı yıl itibariyle 30 yaşını geçmiş olan lisans öğrencilerine ve 35 yaşını geçmiş olan yüksek lisans öğrencilerine öncelikli olsalar dahi kredi/ burs tahsis işlemi yapılmaz.” şeklindedir.

29. Somut olayda öncelikle başvuranın müracaatta bulunan diğer kişilerle kıyaslanabilir ve benzer durumda olup olmadığı tespit edilmelidir. Dosya kapsamı incelendiğinde başvurana kredi verilmemesinin sebebi lisans öğrencisi olan başvuranın 30 yaşını geçmiş olmasıdır. Dolayısıyla başvuranın yaşı dışında öğrenim kredisi başvurusunda bulunan diğer kişilerle benzer durumda olduğu anlaşılmaktadır.

30. İkinci olarak başvurana, benzer ve kıyaslanabilir durumdaki diğer öğrencilere göre farklı bir muamelede bulunulup bulunulmadığı ortaya konulmalıdır. Başvuru dilekçesi ve ekleri ile muhatabın sunduğu yazılı görüş birlikte değerlendirildiğinde başvuranın yaşı sebebiyle kendisine öğrenim kredisi verilmediği, bu suretle başvurana farklı bir muamelede bulunulduğu sonucuna varılmaktadır.

31. Üçüncü olarak somut olayda muhatap Kurum tarafından başvurana yaşı dolayısıyla farklı muamele edilmesinin nesnel ve haklı bir nedene dayanıp dayanmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Farklı muamelenin nesnel ve haklı bir nedene dayanması, muamelenin meşru bir amaç ile yapılmasına bağlıdır.

32. Anayasa'nın 2'nci maddesi “*demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti*” ibaresine yer vermektedir. Anayasa'nın devletin temel amaç ve görevlerini belirleyen 5'inci maddesi ise; kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamayı, kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti

ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak şekilde sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmayı, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamayı devletin temel görevleri arasında saymıştır. Bu anlamda sosyal devletin temel amacı, vatandaşlara insan onuruna yakışır şekilde asgari yaşam standartlarını sağlamaktır.

33. Yine Anayasa'nın amir hükmü ile Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir. Dolayısıyla Devletin vatandaşlara insan onuruna yakışır şekilde asgari yaşam standartlarını sağlarken malî kaynakları ölçüsünde hareket ederek muvazene kurması bir zorunluluktur. Bu bağlamda KYGM'nin başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrencileri desteklerken burs ve kredi ödemelerinin getirdiği malî yükü göz önünde bulundurduğu ve bu maliyet nazara alınarak burs ve kredi tahsisi işlemlerinde kendisine tanınan yetki çerçevesinde yaş sınırını getirdiği anlaşılmaktadır. Bu sebeple getirilen yaş kısıtlaması uygulamasının makul ve haklı bir gerekçeye dayandığı, meşru amaç taşıdığı değerlendirilmektedir (TIHEK, B. No: 2021/1121, K. No: 2022/384, 5/8/2022, para. 22).

34. Öte yandan temel hak ve özgürlüklere yönelik bir müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun kabul edilebilmesi için zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşılaması ve orantılı olması gerekir (TIHEK, B. No: 2021/1121, K. No: 2022/384, 5/8/2022, para. 24). Dolayısıyla somut olayda ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla dördüncü olarak orantılılık incelemesinin yapılması gerekmektedir.

35. Müdahaleyi oluşturan tedbirin zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşıladığının kabul edilebilmesi için amaca ulaşmaya elverişli olması, başvurulabilecek en son çare ve alınabilecek en hafif önlem olarak kendisini göstermesi gerekmektedir. Orantılılık ise sınırlamayla ulaşılmak istenen amaç ile başvuru sınırlama tedbiri arasında dengesizlik bulunmamasına işaret etmektedir. Diğer bir ifadeyle orantılılık, bireyin hakkı ile kamunun menfaatleri veya müdahalenin amacı başkalarının haklarını korumak ise diğer bireylerin hak ve menfaatleri arasında adil bir dengenin kurulmasına işaret etmektedir (AYM, *Ferhat Üstündağ*, B. No: 2014/15428, 17/7/2018, para. 45-48).

36. Somut olayda ulaşılmak istenen amacın burs ve kredi ödemelerinin getirdiği malî yük bakımından bir dengenin sağlanması olduğu anlaşılmaktadır. Bu amaca ulaşılması açısından alınan tedbir ise yaş sınırlaması kararıdır. Nitekim başvuranın müracaatının reddedilmesinin sebebi söz konusu yaş sınırı belirleme kararıdır.

37. Burs ve kredilerin tahsisi, İdarenin kaynakları ile bağlantılı olup burs ve kredi ödemelerinin İdare üzerinde mali yük meydana getirdiği açıktır. Dolayısıyla İdarenin mali kaynaklarının sınırlılığı göz önünde bulundurulduğunda öğrencilere burs ve kredi tahsisi hususunda çeşitli sınırlamaların yapılabileceği değerlendirilmektedir. Nitekim AİHM kararlarında ekonomik ve sosyal stratejilere yönelik genel tedbirler konusunda devletlerin geniş bir takdir marjının bulunduğu kabul edilmektedir (AİHM, *Šaltinytė/Litvanya*, B. No: 32934/19, 26/1/2022, para. 77).

38. Mali yük bakımından bir dengenin sağlanması amacına ancak belli kriterler bakımından sınırlama yapılarak ulaşılabileceği ve burs ve kredilerin tüm öğrencilere tahsis edilmesinin mümkün olmadığı hususları dikkate alındığında, bu konuda İdarenin takdir yetkisinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Somut olayda başvuru tarihinde geçerli olan mevzuat dikkate alındığında, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 184'üncü maddesinin (h) bendinde yer alan düzenleme kapsamında öğrencilere verilecek öğrenim kredisi, burs ve diğer yardımlara ilişkin hizmetleri yürütme ve bunlara dair usul ve esasları belirleme yetkisinin GSB'ye ait olduğu sonucuna varılmaktadır. Dolayısıyla GSB'nin öğrenim kredisi ve burs verilmesine ilişkin yaş kriterinin belirlenmesi konusunda takdir yetkisinin bulunduğu anlaşılmaktadır. GSB bu konudaki takdir yetkisini başvuranın müracaatta bulunduğu 2022-2023 eğitim ve öğretim döneminde lisans öğrencileri için 30, lisansüstü öğrencileri için ise 35 yaş olarak belirleyerek kullanmıştır.

39. Yaş kriterine ilişkin söz konusu Kıstaslarda belirtilen kural, genel ve objektif nitelik taşımaktadır. Genel ve objektif nitelikteki bu kural çerçevesinde ilgili dönemde burs ve/ya kredi başvurusunda bulunan fakat Kıstaslardaki yaş kriterini karşılamayan kişilerin tamamının başvurusunun reddedildiği ve bu kişilere burs ve/ya kredi tahsis edilmediği anlaşılmaktadır. Başvuranın müracaatının reddedilmesinin sebebi de Kıstaslarda belirtilen yaş sınırını aşmasıdır. Nitekim başvurana burs ve/ya kredi tahsisinin somut olay çerçevesinde hukuki olarak mümkün olmadığı ve başvuranın müracaatının değerlendirilmesi açısından herhangi bir ayrımcılığın söz konusu olmadığı değerlendirilmektedir.

40. Tüm bu hususlar bir arada değerlendirildiğinde; muhatap Kurumun yaş sınırı getirilmesi uygulamasının meşru amaç taşıdığı, başvuranın İdareye müracaatı kapsamında uygulanan yaş kriteri açısından ulaşılmak istenen amaçla araç arasında makul bir dengenin gözetildiği, tesis edilen işlemin orantılı ve ölçülü olduğu gerekçeleriyle yaş temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine

başvurulabileceğine,

26/12/2023 tarihinde, Prof.Dr. Muharrem KILIÇ, Dilek ERTÜRK, Ünal SADE ve Zennure BER'in karşı oylarıyla OY ÇOKLUĞUYLA, karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

e-imzalıdır

Av. Afişan TİRYAKİ
II. Başkan

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi

Ek: 2023/1069 M. T. Kurul Kararı Prof. Dr. Muharrem KILIÇ, Dilek ERTÜRK, Ünal SADE, Zennure BER Karşı Oyu (5 Sayfa)

07.05.2024

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : M. T.
Karar Numarası : 2023/1069

1. Başvuru; başvuranın lisans öğrenim kredisi talebinin 30 yaşını doldurmuş olması sebebi ile reddedilmesinin yaş temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.
2. 18/1/1997 tarihli ve 22881 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği’nin “Değerlendirme” başlıklı 6’ncı maddesinde, müracaat eden öğrencilere verilecek kredinin toplamı ayrılan fondan fazla olması halinde; ihtiyaç ve yeterliğin tespiti hakkında Yönetim Kurulunca belirlenen esaslara göre değerlendirme yapılacağı ifade edilmiştir.
3. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği’nin 6’ncı maddesinde Mülga Kredi ve Yurtlar Kurumuna atıfta bulunulmuştur. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile birlikte Mülga Kredi ve Yurtlar Kurumu, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü adı altında GSB’ye bağlanmış, Yönetim Kurulunun bu yetkisi ilgili Kararname’nin 184’üncü maddesinin (h) bendinde yer alan “Öğrencilere verilecek öğrenim kredisi, burs ve diğer yardımlara ilişkin hizmetleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek Gençlik ve Spor Bakanlığına aittir.” düzenlemesi ile GSB’ye verilmiştir. Nitekim somut olayda da burs/öğrenim kredisine başvurmada yaş sınırı uygulamasının dayanağını GSB tarafından belirlenen Kıstaslar oluşturmaktadır.
4. Başvuruda ilk olarak başvuranın öğrenim kredisi başvurusunda bulunan diğer kişilerle kıyaslanabilir ve benzer durumda olup olmadığı tespit edilmelidir. Somut olay çerçevesinde başvuranın 30 yaşını geçmiş olması nedeniyle başvurana kredi verilmediği, dolayısıyla başvuranın yaşı dışında öğrenim kredisi başvurusunda bulunan diğer kişilerle benzer durumda olduğu anlaşılmaktadır.
5. Dosya kapsamında incelenmesi gereken ikinci husus başvurana, benzer ve kıyaslanabilir durumdaki diğer öğrencilere göre farklı bir muamelede bulunulup bulunulmadığıdır. Tarafların görüşleri çerçevesinde yapılan incelemede başvuranın yaşı sebebiyle kendisine öğrenim kredisi verilmediği, bu suretle başvurana farklı bir muamelede bulunulduğu sonucuna ulaşılmaktadır.
6. Ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediği açısından üçüncü olarak somut olayda muhatap Kurum tarafından başvurana yaşı dolayısıyla farklı muamele edilmesinin nesnel ve haklı bir nedene dayanıp dayanmadığının tespit edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Anayasa’nın 2’nci maddesi “demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti” ibaresine yer vermektedir. Anayasa’nın devletin temel amaç ve görevlerini belirleyen 5’inci maddesi ise; kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamayı, kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak şekilde sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmayı, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamayı devletin temel görevleri arasında saymıştır. Bu anlamda sosyal devletin temel amacının, vatandaşlara insan onuruna yakışır şekilde

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

asgari yaşam standartlarını sağlamak olduğu dikkate alınmalıdır.

7. Anayasa hükmü kapsamında Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir. Bu kapsamda Devletin vatandaşlara insan onuruna yakışır şekilde asgari yaşam standartlarını sağlarken malî kaynakları ölçüsünde hareket etmesi bir zorunluluktur.
8. Başvuruda KYGM'nin başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrencileri desteklerken burs ve kredi ödemelerinin getirdiği malî yükü göz önünde bulundurduğu ve bu maliyet nazara alınarak burs ve kredi tahsis işlemlerinde kendisine tanınan yetki çerçevesinde yaş sınırını getirdiği anlaşılmaktadır. Bu nedenle getirilen yaş kısıtlaması uygulamasının makul ve haklı bir gerekçeye dayandığı, meşru amaç taşıdığı değerlendirilmektedir (TİHEK, B. No: 2021/1121, K. No: 2022/384, 5/8/2022, para. 22).
9. Somut olayda ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla dördüncü olarak orantılılık incelemesi yapılmalıdır. Orantılılık, bireyin hakkı ile kamunun menfaatleri veya müdahalenin amacı başkalarının haklarını korumak ise diğer bireylerin hak ve menfaatleri arasında adil bir dengenin kurulmasına işaret etmektedir (AYM, *Ferhat Üstündağ*, B. No: 2014/15428, 17/7/2018, para. 45-48).
10. Somut olayda 2019-2020 öğretim yılı ile 2020-2021 öğretim yılına ait Kıstasların ilgili hükmü: "(...) (k) Başvuru yapıldığı yıl itibariyle 35 yaşını geçmiş olan lisans öğrencilerine ve 40 yaşını geçmiş olan yüksek lisans öğrencilerine öncelikli olsalar dahi kredi/ burs tahsis işlemi yapılmaz." şeklindedir. 2021-2022 öğretim yılı ile 2022-2023 öğretim yılına ait Kıstasların ilgili hükmü ise: "(...) (k) Başvuru yapıldığı yıl itibariyle 30 yaşını geçmiş olan lisans öğrencilerine ve 35 yaşını geçmiş olan yüksek lisans öğrencilerine öncelikli olsalar dahi kredi/ burs tahsis işlemi yapılmaz." şeklindedir.
11. Görüleceği üzere son iki öğretim döneminde önceki iki öğretim dönemine göre burs ve kredi tahsis işleminde yaş aralığının daraltıldığı görülmektedir. Söz konusu değişikliğin sebebi muhatap Kurum tarafından hayatın olağan akışında başarılı bir öğrencinin öğrenim hayatında 30 yaşına kadar lisans öğrenimini, 35 yaşına kadar da lisansüstü öğrenimini tamamlamış olması gerektiği şeklinde belirtilmiştir.
12. GSB tarafından öne sürülen düşüncenin, eğitim yaşının tüm dünyada artmaya başlaması, özellikle farklı ülkelerde farklı içeriklerle uygulanmaya başlanan çok daha yüksek yaşlarda kişilerin topluma katılım, onur ve saygınlığının korunması ile kişisel gelişimin desteklenmesi amacıyla kurulan üçüncü yaş üniversitelerinin artmaya başlaması göz önüne alındığında eğitim hakkını kısıtlayan bir bakış açısı sunduğu değerlendirilmektedir (TİHEK, B. No: 2021/1121, K. No: 2022/384, 5/8/2022, para. 28).
13. Burs veya öğrenim kredisinin temel fonksiyonlarından birisi öğrencilerin eğitim hayatında maddi açıdan birtakım zorluklarla karşı karşıya kalmasını önlemek ve eğitim hayatını desteklemektir. Mezkur olayda İdare tarafından getirilen söz konusu yaş kısıtlaması kararı sonucunda burs veya krediye başvuran başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrenciler, Kıstaslardaki diğer koşulları sağlasa dahi salt yaş sınırının aşılması nedeniyle burs veya kredi imkânından mahrum kalmaktadır. Bu durum yaş sınırını aşan öğrencilerin, yaş haricinde tüm şartlar bakımından diğer öğrencilerle eşit olmasına rağmen farklı ve dezavantajlı bir durum ile karşı karşıya kalması sonucunu doğurmaktadır.
14. Olayda İdare tarafından öğrenim kredisi talebinin reddi açısından bir gerekçe olarak ileri

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

sürülmesi de başvuranın kamuda işçi olarak çalışıyor olmasının öğrenim kredisi talebinin reddine etkisi açısından da birtakım değerlendirmelerde bulunmak faydalı olacaktır. Öncelikle mevzuatta devamlı gelir elde etmenin öğrenim kredisine engel teşkil eden bir hal olduğuna ilişkin bir düzenlemenin bulunup bulunmadığı araştırılmalıdır.

15. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinde kredi verilmeyecek haller sayılmıştır. Buna göre: "(...) a) Kurumdan burs alan öğrencilere, b) (Mülga bent), c) Bir yükseköğretim kurumundan mezun olan öğrencilere, (Yükseklisans öğrencileri hariç.) d) Sağlık sebebi dışında önlisans mezunlarından ara vermek suretiyle intibak programına başlayan öğrencilere, e) Önlisanstan lisans öğrenimine geçmek için intibak eğitimi yapan öğrencilere, (İntibak programı süresince) f) Kredi isteğinde bulunduğu tarihte kayıtlı olduğu öğretim kurumunda bir öğretim yılından fazla başarısız olan öğrencilere, g) Kurumdan daha önce kredi almış olan öğrencilere, (Yükseklisans öğrencileri hariç.) h) Öğrenim görmekte olduğu öğretim kurumlarında, eklentilerinde, kalmakta olduğu yurtda, öğretim kurumu veya barındığı yurdun dışında, münferiden veya topluca her ne şekilde olur ise olsun anarşi ve terör olaylarına karışan, öğrenim özgürlüğünü ihlal edici (Direniş, boykot, işgal, yazı yazma, resim yapma, slogan atma v.s.) davranışlarda bulunan bu fiillere eksik veya tam teşebbüste bulunan, üzerinde veya kendi kullanımına bırakılmış yerlerde ateşli silahlar, patlayıcı maddeler, bıçaklar v.s. tüm kesici, delici, yakıcı, boğucu, ezici, parçalayıcı, eza ve cefa verici olarak salt saldırı ve savunmada kullanılmak üzere, özel nitelikte yapılmış olan her türlü suç aletlerinden birini veya birkaçını bulunduran öğrencilere, ı) (h) bendinde belirtilen fiillere istinaden öğretim kurumlarının disiplin kurullarınca herhangi bir ceza verilmiş olan öğrencilere, j) Gerçeğe aykırı beyanda bulunan öğrencilere, k) Yabancı uyruklu öğrencilere, l) Bu Yönetmelik hükümlerine göre, kredi almaya yeterli bulunmayan öğrencilere (...)" kredi verilmeyeceği ifade edilmiştir. Yönetmelik'in ilgili hükmünden anlaşıldığı üzere devamlı gelirle çalışma halinde öğrenim kredisi verilmeyeceğine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.
16. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliği'nin "Kredi müracaatı" başlıklı 7'nci maddesinde: "Krediden yararlanmak isteyen öğrenci, Kredi Müracaat Formunu dağıtım-kabul merkezlerinden temin ederek varsa istenilen diğer belgelerle birlikte dağıtım-kabul merkezlerinden herhangi birine teslim eder." hükmü; "Krediye hak kazanma" başlıklı 16'ncı maddesinin birinci fıkrasında: "İlk defa kredi almak için müracaatta bulunan öğrencilerin durumları değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda kredi tahsis edilenlerin listeleri Kurum sisteminde ilan edilir." yer almaktadır.
17. 2022-2023 öğretim yılına ait Kıstasların "B. Değerlendirme Esasları" başlıklı bölümünde: "Başvuruda bulunan öğrencilerin; gelir, başarı ve sosyal durumlarına göre puanlarının hesaplanmasında dikkate alınacak hususlar aşağıda belirtilmiştir." ifadesine yer verilmiştir. Kıstasların "Gelir Durumunda Dikkate Alınacak Hususlar" başlıklı kısmında ise: "Gelir durumu puanının hesabında; öğrenci bekar ise, kendisine, anne ve/veya babasına, evli ise eşi ve kendisine ait maaş/ücret vb. gelirleri toplamı dikkate alınır." hükmü bulunmaktadır.
18. Öğrenim kredisi başvurularında eşitlik ilkesine uygun bir uygulama bakımından maddi durum incelemesinin esas alınması makuldür. Zira öğrenim kredisi verilmesinin temel sebebi eğitim imkanlarından faydalanan öğrencilerin üzerindeki mali yükün hafifletilmesidir. Bununla beraber söz

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

konusu incelemenin yalnızca (lisans öğrencileri için) 30 ve (lisansüstü öğrencileri için) 35 yaşını dolduranlara yönelik yapılmayıp tüm lisans ve lisansüstü öğrencilerine yönelik yaş ayrımı yapılmaksızın gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

19. Kıstaslarda 30 ve 35 yaş sınırlarının getirilme gerekçesi açısından bu kişilerin maddi durumuna ilişkin herhangi bir husus belirtilmemiştir. Genel olarak 30 ve 35 yaşlarını doldurmayan kişilerin devamlı gelir elde etmesi ihtimali, bu yaşları dolduran kişilere göre daha düşük olmasına rağmen öğrencinin maddi desteğe ihtiyaç duyup duymadığının kesin olarak tespiti ancak yapılacak araştırma ile mümkündür. Yalnızca 30 ve 35 yaşlarını doldurmak sebebiyle öğrenim kredisi verilmemesi, bu yaşları dolduran ama aynı zamanda maddi ihtiyaç içerisinde olan başarılı öğrencilerin eğitim hakkından etkin bir şekilde faydalanmasını olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca salt yaş kriterine bağlı olarak ortaya çıkan bu mahrumiyet yaş temelinde ayrımcılık yasağının ihlali sonucunu gündeme getirmektedir.
20. Bu hususlar ışığında başvuranın kamuda işçi olarak çalışması açısından mevzuatta devamlı gelir elde etmenin öğrenim kredisi verilmesine engel teşkil etmediği, başvuranın çalışma durumunun öğrenim kredisinin reddinde bir gerekçe olarak kullanılmadığı ve yalnızca 30 yaşını doldurmuş olması nedeniyle kendisine öğrenim kredisi verilmediği anlaşılmaktadır.
21. Somut olayda ulaşılmak istenen amacın burs ve kredi ödemelerinin getirdiği malî yük bakımından bir dengenin sağlanması olduğu anlaşılmaktadır. Bu amaca ulaşılması açısından alınan tedbir ise yaş kısıtlaması kararıdır. Bu tedbir neticesinde başvuranın başarı ve ihtiyaç durumu haricindeki bir sebepten dolayı öğrenim kredisi alamadığı anlaşılmıştır. Bu durumda başvuran başarılı ve ihtiyaç sahibi olsa dahi bu ölçütler yönünden durumu değerlendirilmeden öğrenim kredisi talebinin reddi sonucuyla karşılaşmaktadır. Dolayısıyla başvurana yapılan farklı muamelenin ulaşılmak istenen amaç ile kullanılan araç açısından makul bir orantılılık ilişkisine dayanmadığı ve burs ve kredi ödemelerinin getirdiği malî yük bakımından bir dengenin sağlanması amacıyla alternatif tedbirlerin alınabileceği değerlendirilmektedir.
22. Tüm bu hususlar bir arada değerlendirildiğinde; muhatap Kurumun yaş kısıtlaması uygulamasının meşru amaç taşıdığı anlaşılmakta ise de; kredi başvurularının temel amacının başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrencileri desteklemek olduğu dikkate alındığında, başvuranın öğrenim kredisi başvurusunun bu ölçütlerden bağımsız olarak yalnızca yaş sınırını aşmış olması nedeniyle reddedilmesinin orantılı olmadığı, Anayasal haklardan birini oluşturan eğitim hakkından yararlanmada önemli bir unsur olan kredi başvurusunda getirilen yaş kriteri açısından ulaşılmak istenen amaçla araç arasında makul bir dengenin gözetilmediği, tesis edilen işlemin orantılı ve ölçülü olmadığı gerekçesi ile yaş temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği kanaatiyle yaş temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği yönündeki çoğunluk kararına iştirak edilmemiştir.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

